

סדרה הכורה

נואת דב בר-ניר

"מרסיה וקאמיה" בתאן הירושלמי

זכוכית פשוטה. וזאת, עד כדי כך שאינני מבין את החסות הנפולה: של "המועצה הבריטית" ושגריר בריטניה מזה, ופסטיבאל האביב בירושלים מזה. לפנינו הצגה בידו-רית בריטית, "קלאסית". כלומר, היא וולגארית, על גבול הבולווארדיות, אך יודעת להדליק זיק, ניצוץ של הומור, לדקה, לשנייה, לחלקיק של שנייה. צוחקים, ומייד שוכחים את הסיבה לכך, שכן הנושאים שגורים, כמעט סטיריאויסיפיים: קצת מיגבלות הרפואה, קצת-הרבה סקס ונטייות גיאוף, קצת שלומיאליזם של רווקה זקנה, קצת-הרבה גברים שמכנסיהם צונחים על הרצפה והם מהלכים "להנאתנו" בתחונניהם, קצת "פצצת-מין" בלונדית-טיפשה, ועוד ועוד. כל המהומה הזאת (ההצגה כבר "הולכת" שנים בלונדון) מבוצעת בידי שחקנים ממוקצעים, מהוקצעים, מלוטשים, מנוסים, כאשר, בעזרת הבמאי, הכול דופק, הכול מדויק, הכול ללא דופי... פרט לדופי ההצגה עצמה. הקיצור: צחקתי, הלכתי הי-ביתה, ושאלתי את עצמי מה בין וודוויל מאוד בריטי זה לבין פסטי-באל האביב בירושלים, כלל לא לפי האימרה: "כי מציון תצא תורה".

כוכבי הבאלט המלכותי מדנמרק

הצגת גאלא ב"הבימה", בנוכחות כל ה"פני", לרבות שגריר דנמרק בישראל. הלהקה היא בדרך לארה"ב, שבה תציג ודאי ממיטב הרפרטואר הקלאסי שלה. לנו העניקה ערב המוקדש למאה שנות כוריאוגראף דני, בשם אוגוסט בורנוביל. למראה מחולותיו, ניתן להבחין שהיה מתקדם בתקופתו, אך אין זה מנתם אותנו. הבאלט הקלאסי במיטבו מיצה את עצמו מזמן, ואנו חשים תמיד במיג-בלותיו. עם זאת, יש לו רגעי-שיא, ואף יצירות אלמות. אין זה המקרה, במחולות שראינו באותו ערב ב"הבימה". אדגיש תחילה באלף הד-גשות שהרקדנים מוכשרים מאוד, ויודעים את אמנותם, עד קצה אצב-עותיהם וזכרות רגליהם. עם זאת, נשתיר הרושם שכלל שהריקודים היו שונים, הם נשארז אותו דבר, בהבדל אחד: התלבושות התחלפו. לשון אחר: אין לי אלא דברי שבה לביצוע היפה, המלבב, אך הרפרטואר לקה בחד-גוניות, ומוטב היה להעשירו. עם זאת, רוח טובה היתה שורה באולם: אהבים אנו את הדנים, וזוכרים אנו להם את יפי התנהגותם בימי השואה. גם זה

עיבוד הספר של סמואל בקט למחזה ובימויו: מיכאל גוב-רין / תירגום מצרפתית: מולי מלצר / תפאורה ואבי-זרים: דורון ליבנה / תל-בושות ואביזרים: ענת פלני-קר / הדרכת תנועה: רפי גולדווסר.

זו בכורה עולמית של ספר שהפך למחזה, בידי מיכל גוברין. ואמנם, היוצקת מכלי אל כלי, המשלבת עיבוד בבימוי, הצליחה מעבר לכל המשוער. לא זו בלבד שאנו רואים הצגה של ממש, לא זו בלבד שרוחו של בקט שורה עליה, אלא אין אנו חשים שיד שנייה התערבה בדבר והעבירה אותנו מסוג אל סוג, מספר רות אל הדראמה, אל הבמה. סייג יחיד שהבחנתי במהלך ההצגה הוא שכדוגמת... יצירות בטהובן, היא מסתיימת כמה פעמים, עד שהמסך (שאיננו) יורד סופית. עד כאן כושרה-כשרונה המובהק של מיכל גוברין לבצע את המעבר, הנדיר, מספר למחזה, וממחזה להצגה, הי-מבטאת את הסופר. ומכאן ואילך, "מארסיה וקאמיה" לבין "מחפשים את גודו". מעין חוט-שני של תהייה, חיבוטים, חיפושים ולבטים, מוליך מיצירה אחת לרעותה. אך בעוד ש"מחכים לגודו" עומד בסימן הי-ציפייה למשהו עלום, בלתי-ידוע, סימנו של "מרסיה" הוא המסע אל משמעות החיים, ולמעשה אל התווה. וכרגיל אצל בקט, המשפט, הפשוט לכאורה ביותר, עמוס כולו סימני-שאלה וקריאה קיומיים, על תכלית החיים ותוחלתם.

זוג הנוודים המהלכים באורחות החיים, "מצין", מקהלה יוונית" של איש אחד, מספר ומנסה לפרש את קורותיהם. תפקיד זה עוצב בצורה משכנעת ביותר על-ידי אהרון אלמוג. ששון גבאי ואבינועם מור-חיים נראו כשני "קלושארים" שדיבורם המקוטע צפופות בו בעיות מיטאפיסיות. כן השתתפו בלהקה: שלום קינן, דני מוג'ה, נטע פלוצקי, אורי אברהמי. התפאורה המעורטלת הלמה מאוד את הנדרש, כאשר רקעה, מעין וילון ובו קווים המדמינים את הגשם הניתך, משנה את תאורתו, במתואם למצבי-הרוח, האקלים האנושי הי-שורה בבמה. כן הודרכה תנועת הנפשות, הילוכן, פסיחותיהן, נקישת סוליותיהן, בצורה מקורית על-ידי רפי גולדווסר.

אין זו הצגה לחובבי בידור, אך אניני-הטעם, חובבי התיאטרון הטוב, יבואו בה על סיפוק די נדיר.

לפרטים רב-מחיי